

Procedure voor de behandeling van discriminatieklachten

5 verschillende stappen

1

Klacht ontvangen

Wanneer bemiddeling geen uitkomst biedt, bezorgt het Vlaams Mensenrechteninstituut de klacht aan de Geschillenkamer die oordeelt of er sprake is van discriminatie. De klacht kan enkel naar de Geschillenkamer als de indiener van de klacht daarmee instemt. Als een klacht voor jou is ingediend door een persoon of organisatie die je bijstaat of vertegenwoordigt, moet je ook instemmen met de overdracht van jouw zaak naar de Geschillenkamer.

2

Voorlopig onderzoek

Op basis van een voorlopig onderzoek bekijkt de Geschillenkamer eerst of ze de klacht kan onderzoeken. In deze fase gaat de Geschillenkamer na of ze bevoegd is voor de klacht en of ze die mag beoordelen.

Als dit op het eerste gezicht het geval is, brengt de Geschillenkamer de verschillende standpunten van de betrokken partijen in beeld (zie stap 3).

Als de klacht andere namen bevat van mensen die mogelijk gediscrimineerd werden, kan de Geschillenkamer hen ook uitnodigen om partij te worden. Wanneer zij hierop ingaan, zijn zij een tussenkomende partij. Zij hebben dan als partij ook het recht om een standpunt in te nemen over de klacht en op de hoogte te worden gehouden van alle stappen in de procedure.

3

Verzamelen van standpunten en overtuigingsstukken

Als de Geschillenkamer bevoegd is en ze de klacht op het eerste gezicht mag beoordelen, verzamelt ze de verschillende standpunten en overtuigingsstukken van de betrokken partijen. Dit verloopt steeds via het principe van 'hoor en wederhoor'. Alle partijen worden gehoord en krijgen de kans om te reageren op elkaars standpunten.

In een standpunt geeft een partij weer hoe ze denkt over de klacht en over de argumenten van de tegenpartij. Overtuigingsstukken zijn documenten die dit standpunt onderbouwen.

Eerst kan de partij tegen wie de klacht is ingediend (de 'verweerder') een standpunt en overtuigingsstukken bezorgen aan de Geschillenkamer. Vervolgens kan de persoon of organisatie die een klacht heeft ingediend (de 'indiener van de klacht'), reageren op het standpunt van de tegenpartij. Tot slot krijgt de verweerder de kans om te antwoorden op dit standpunt.

De partijen hebben telkens 20 werkdagen om hun standpunten en overtuigingsstukken te bezorgen aan de Geschillenkamer. Het verzamelen van de standpunten en overtuigingsstukken duurt normaal gezien een drietal maanden. Het gaat dan om:

1. Standpunt van de verweerder

2. Antwoord van de indiener van de klacht

3. Antwoord van de verweerder

4

Zitting

In de meeste gevallen plant de Geschillenkamer vervolgens een zitting, waarvoor de verschillende partijen uitgenodigd worden. De partijen kunnen ook zelf om een zitting vragen. Tijdens de zitting stelt de Geschillenkamer vragen aan de partijen. Aan het einde van de zitting geeft ze een richtdatum van de uitspraak van het oordeel.

Goed om te weten:

- > Zittingen zijn in principe openbaar en worden aangekondigd op onze website.
- > De aanwezigen mogen geen geluids- of beeldopnames maken, tenzij de Geschillenkamer dit vooraf toestaat.
- > Als het voor jou als partij moeilijk is om de zitting fysiek bij te wonen (bijvoorbeeld omwille van een handicap), kan je verzoeken om online deel te nemen. Dit verzoek doe je best zo vroeg mogelijk, zodat de Geschillenkamer dit tijdig kan organiseren als ze jouw verzoek toestaat.

In sommige gevallen heeft de Geschillenkamer na het lezen van de zaak voldoende informatie om de zaak te kunnen beoordelen. Dan plant de Geschillenkamer geen zitting.

5

Oordeel

Op het einde van de procedure oordeelt de Geschillenkamer of er discriminatie heeft plaatsgevonden. Ze kan in haar oordeel ook aanbevelingen doen. Alle partijen ontvangen het oordeel. Daarnaast publiceert de Geschillenkamer alle oordelen op de website. Daarbij vermeldt ze de namen van de betrokken personen niet, maar wel die van rechtspersonen, tenzij de Geschillenkamer om gewichtige redenen anders beslist.

In de Geschillenkamer zetelen uitsluitend experts, die zorgvuldig oordelen of er discriminatie heeft plaatsgevonden. De oordelen lichten onderbouwd en in heldere taal toe hoe de Geschillenkamer tot haar beslissing is gekomen. Op basis van de expertise, de onafhankelijkheid en het officieel mandaat van de Geschillenkamer hebben de oordelen een gezaghebbend karakter. Ze zijn niet juridisch bindend, wat betekent dat de Geschillenkamer geen afdwinging of sancties kan opleggen. Als de Geschillenkamer oordeelt dat er sprake is van discriminatie, kan dit oordeel de partij eventueel later ondersteunen voor een rechtbank.

Na het oordeel

Het Vlaams Mensenrechteninstituut volgt de oordelen en de aanbevelingen van de Geschillenkamer actief en nauwgezet op. Binnen vijf werkdagen na het oordeel nemen we contact op met de verweerder. We vragen die om binnen de zes weken een stand van zaken te geven over welke individuele en structurele maatregelen gepland of genomen zijn. De indiener van de klacht kan hierop reageren.

Als de verweerder stappen heeft gezet om de discriminatie stop te zetten en om de aanbevelingen van de Geschillenkamer op te volgen, voegt de Geschillenkamer deze informatie toe aan het oordeel met de toestemming van de verweerder.

Heeft de verweerder de eventuele aanbevelingen van de Geschillenkamer niet of onvoldoende uitgevoerd? Dan kan de indiener van de klacht opnieuw een klacht indienen als er voldoende nieuwe elementen zijn die een nieuwe behandeling verantwoorden.

Na het oordeel van de Geschillenkamer kan de indiener van de klacht nog altijd kiezen voor een procedure bij een rechtbank. Als de Geschillenkamer oordeelde dat er discriminatie was, kan dit oordeel van de Geschillenkamer de partij ondersteunen voor de rechter.

Lees verder →

Bijstand en/of vertegenwoordiging

Je kan zelf de procedure voeren, ook al ben je geen jurist. Je kan je ook laten bijstaan of vertegenwoordigen, bijvoorbeeld door een familielid, vriend, organisatie of advocaat. Als een persoon of organisatie je bijstaat, kan die de procedure mee opvolgen en je helpen. Je bezorgt wel zelf je standpunt aan de Geschillenkamer. Die zal ook met jou communiceren. Als een persoon of organisatie je vertegenwoordigt, mag die voor jou een standpunt indienen en rechtstreeks met de Geschillenkamer communiceren. Als dit geen advocaat is, moet je hiervoor toestemming geven ('schriftelijke machtiging').

Kosten en praktische ondersteuning

Een procedure voor de Geschillenkamer is gratis.

Heb je praktische ondersteuning nodig om deel te kunnen nemen aan de procedure? Dan kan je dit voor en tijdens de procedure laten weten aan het Secretariaat van de Geschillenkamer. We bekijken samen met jou hoe we tegemoet kunnen komen aan je ondersteuningsnoden via gepaste en redelijke bijstand. Deze ondersteuning dient om praktische obstakels weg te nemen die je mogelijk ondervindt tijdens de procedure. Zo kunnen we bijvoorbeeld:

- > een tolk voorzien als je doof of slechthorend bent
- > nagaan of de ruimte waarin een zitting plaatsvindt voldoende toegankelijk is voor jou
- > stukken bezorgen in een aangepaste vorm

Let wel: het gaat hierbij steeds om 'materiële' bijstand en niet om ondersteuning over de inhoud van de zaak. De Geschillenkamer kan bijvoorbeeld geen advocaat voor jou aanstellen.

Als je een (te) laag inkomen hebt, kan je wel een beroep doen op een geheel of gedeeltelijk gratis advocaat. Meer informatie vind je op de website van advocaat.be.

De Geschillenkamer

Contact

Heb je vragen over de procedure? Neem dan contact op met het Secretariaat van de Geschillenkamer via geschillenkamer@vmri.be.

www.vlaamsmensenrechteninstituut.be/geschillenkamer

Postadres: Hendrik Consciencegebouw, Koning-Albert II-laan 15, bus 579, 1210 Brussel
Hoofdzetel: Belpairegebouw, Simon Bolivarlaan 17, 1000 Brussel

Vlaams
Mensenrechten
Instituut